

DINNER WALKS

GENIET, BEWEEG & SUPPORT!

Hi wandelaar!

Wat leuk dat je je hebt aangemeld voor een wandeling bij Dinnerwalks. Dinnerwalks is een initiatief om lokale horeca een beetje te steunen in deze moeilijke tijd. Wat is er nu beter om dit te combineren met de nummer 1 activiteit tijdens Corona, wandelen. We zullen je kort even het concept uitleggen en je op de hoogte stellen van onze huisregels.

Beweeg, geniet en support horeca Katwijk!

Concept en huisregels

De wandeling begint en eindigt op de parkeerplaats de Noordduinen en duurt ongeveer 2,5 tot 3 uur. Op de route liggen 3 horecagelegenheden waar je de mogelijkheid hebt om tijdens de wandeling op vertoon van jouw unieke code tegen een gereduceerde prijs een lekker gerechtje af te halen. Het is dus belangrijk deze code bij de hand te houden tijdens de wandeling.

Dan nu onze huisregels, om de wandeling zo spoedig mogelijk te laten verlopen. In verband met de maatregelen van het RIVM zijn wij genoodzaakt de wandelaars in groepen van 2 personen op te delen. Het is dus ook niet toegestaan om met meer dan 2 personen onze wandeling te gaan lopen.

Tijdens het afhalen van de gerechtjes bent u verplicht om een mondkapje te dragen. Ook is het niet toegestaan om bij de horeca te blijven hangen, loop dus met het gerechtje in de hand lekker door of zoek een rustig plekje om even te gaan zitten. Als laatste willen wij je er nog op attenderen dat je rondloopt in een bijzonder natuurgebied, ruim dus al je afval even netjes op. Kun je niet direct een afvalbak vinden, neem het dan mee naar de volgende horecagelegenheid en gooi het daar weg.

Gerechtjes

Bij elke horecagelegenheid hebben ze speciaal voor onze wandeling tegen een gereduceerde prijs een vooraf gekozen gerechtje (en meestal ook drankje) klaarstaan. Je betaalt dus per gerechtje en bent niet verplicht overal iets af te halen, maar dat mag natuurlijk wel. Wil je iets anders of meer bestellen dan kan dat uiteraard ook, dit is dan alleen niet voor een gereduceerde prijs. Hoe meer we de horeca kunnen supporten hoe beter!

De Podcast

In de podcast nemen wij je aan de hand en leiden je letterlijk en figuurlijk door Katwijk en zijn historie. Vergeet je oortjes niet mee te nemen. Elk deel van de wandeling wordt ondersteund door een kort stukje podcast. In onderstaand document wordt verteld wanneer je elk deel van de podcast aan moet aanklikken. LET OP: de tijdsduur van de stukjes is niet gelijk aan de duur van de wandelingen. Loop dus rustig de route af, ook als de podcast al is afgelopen.

Luister je liever niet naar de podcast? Geen probleem! De route en de bezienswaardigheden staan ook volledig uitgeschreven verderop in dit document. Wil je zowel het document als de podcast bij de hand houden? Dat kan ook. De podcast blijft te beluisteren zodra je dit document opent.

Dit waren onze mededelingen, dan rest ons niks anders dan je veel plezier te wensen tijdens onze wandeling en vergeet ons niet te taggen wanneer je een fotootje op sociale media plaatst (#dinnerwalks & @dinnerwalks op instagram en facebook).

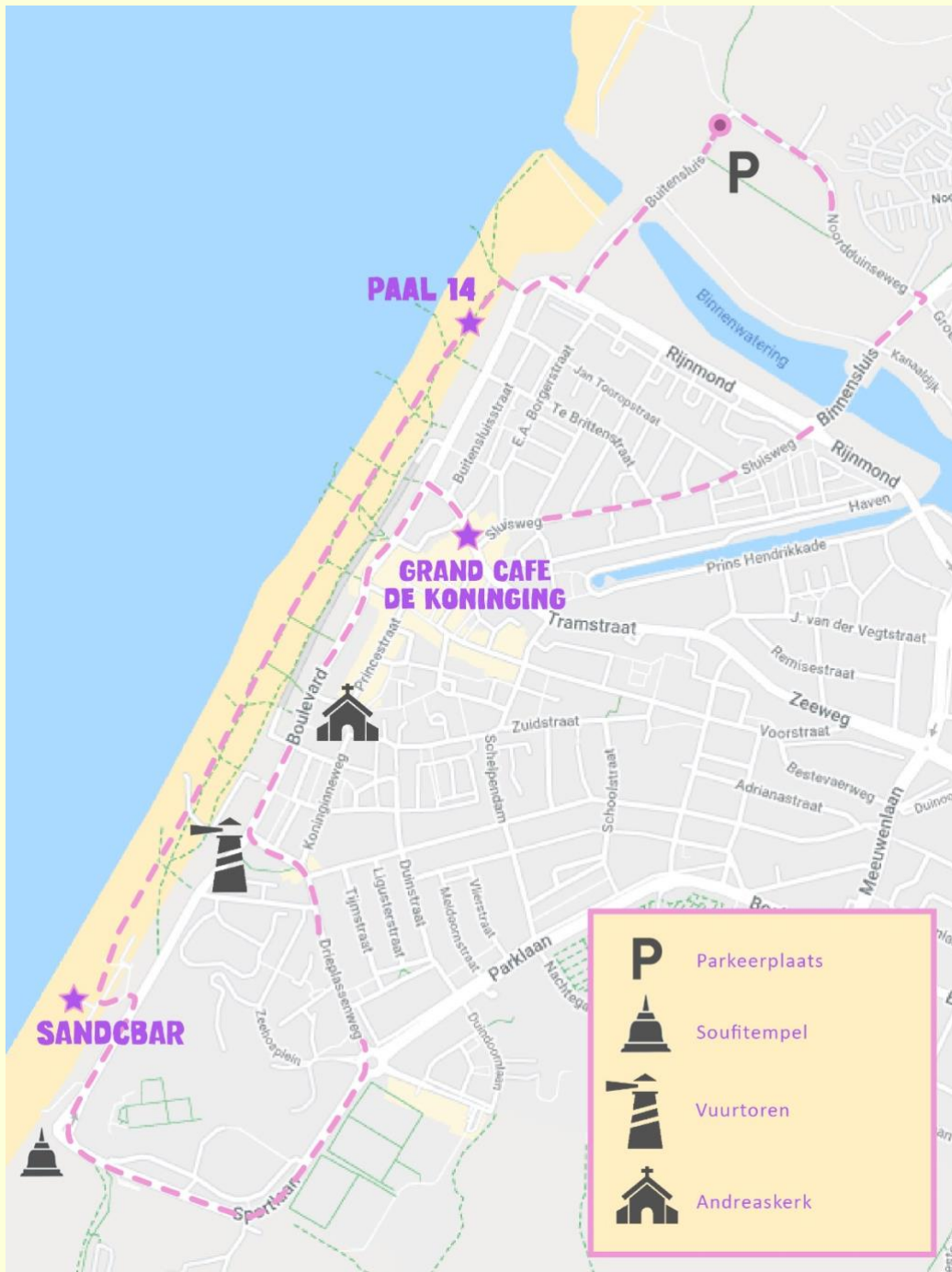
Deelnemende horeca

Hieronder volgt een overzicht van de deelnemende horeca in de volgorde van de route.

Paal 14 - Boulevard Zeezijde 7

SandCbar - Boulevard Zeezijde 43

Grand Café de Koningin - Kon. Wilhelminastraat 14

De route en bezienswaardigheden

Parkeerplaats de Noordduinen → Villa Allagonda → Paal 14 → strandwandeling → SandCbar Boulevard → Soufitempel → Vuurtoren → Boulevard → Andreas kerk → Grand café de Koningin → Sluisweg → Uitwateringskanaal → Scum Skatebaan → Parkeerplaats de Noordduinen.

START

. De wandeling begint op parkeerplaats de Noordduinen. Je loopt de wandeling zelfstandig, er is dus niemand van Dinnerwalks aanwezig.

Voor de podcast luisteraars: zet deel 1 van de podcast aan voor tijdens onderstaande wandeling.

Parkeerplaats de Noordduinen → Paal 14 (10 minuten)

Loop naar het einde van de parkeerplaats en sla hier linksaf langs de groene boei. Loop met de weg mee over het uitwateringskanaal. Sla aan het einde van de weg rechts af de boulevard op. LET OP: In de bocht vind je Villa Allagonda en het monument van Savoy (bruine bladzijdes).

Neem op de boulevard de eerste afslag het strand op. Loop via het stenen pad in zuidelijke richting naar Paal 14 (het kleurrijke gebouw met de rieten parasols).

Laat bij Paal 14 jouw unieke kortingscode zien en geniet van het eerste gerechtje van de wandeling. Eet smakelijk!

Het ontstaan van Katwijk

Katwijk is ontstaan aan de monding van de Oude Rijn, dit was het noordelijkste punt van de limes, de grens van het Romeinse rijk die langs liep langs de Rijn. In de tijd van de Romeinen was Katwijk dus een zeer strategisch punt.

Leiden strijkt nog altijd met de eer van de Latijnse bijnaam van het legendarische Lugdunum Batavorum, maar in werkelijkheid lag deze legerplaats veel dichterbij Katwijk. Deze werd gebouwd in de tijd van keizer Claudius, hij regeerde van 41 na Christus tot 54 na Christus. Lugdunum refereert naar de geboorteplaats van de keizer, Lyon en Batavorum slaat op de Bataven. Het was dus het Bataafse Lyon.

Een deel van deze legerplaats is Brittenburg. We weten dat deze legerplaats ongeveer bij Katwijk moet hebben gelegen omdat de resten van Brittenburg te zien zijn op oude Peutingekaarten, Romeinse reiskaarten, welke je kunt bewonderen in het Katwijkse museum. Ook uit verhalen uit de 15, 16 en 17^e eeuw weten we dat tijdens hevige stormen delen van Brittenburg boven het zeewater zichtbaar waren.

Toerisme en internationalisering is niet alleen van deze tijd. Ook in de tijd van de Napoleon kwamen mensen al speciaal een dagje naar Katwijk en wel om een glimp op te vangen van de resten van Brittenburg. De vissers profiteerden hier mooi van en namen de toeristen tegen betaling mee op hun boten, slechts met veel geluk zagen zij een restje, maar de meeste toeristen kwamen van een koude kermis thuis. Sinds 1800 zijn er nooit meer resten gezien of aangespoeld.

De naam Katwijk is mogelijk afgeleid van de naam van de Germaanse stam de Chatten, vandaar dat de oorspronkelijke spelling ook met een C is. Het woord Kat met een K verwijst ook naar het oude woord voor 'kat' wat vissersboot betekende. Wijk komt van het Latijnse woord vicus en staat voor woonplaats.

Monument van Savoy en Villa Allagona

Het monument van Savoy is speciaal gemaakt ter herinnering aan alle mensen die ooit op zee zijn gebleven. De namen van deze mensen staan in het monument gegraveerd. Het is voor nabestaanden een plek om te herdenken en te herinneren. Vooral na de eerste wereldoorlog gebeurde het veel dat schepen te pletter sloegen op zeemijnen die hier tijdens de oorlog in zee waren gedumpt. Maar ook in de periode hierna en zelfs nu nog komt het regelmatig voor dat vissers vast blijven zitten in netten of overboord slaan tijdens hevige stormen. Helaas worden er nog elk jaar weer nieuwe namen op het monument bijgeschreven.

Niet elke visser die over boord sloeg bleef voor altijd op zee. Vele van hen werden laten op Waddeneilanden of in andere kustplaatsen teruggevonden. Om die reden droegen zij altijd een zogenaamde visserstrui. Elk kustdorp had zijn eigen trui, waardoor mensen makkelijk konden herkennen waar de visser vandaan kwam en hem daar naar terug konden brengen.

Soms spoelden de lichamen te ver van huis aan. En ook daar was een slimme oplossing voor bedacht. Om die reden droegen de vissers altijd een gouden oorbel. Dit zodat ze, waar ze ook gevonden werden, altijd voldoende geld hadden voor een waardige uitvaart. De oorbel was dus een soort begrafenisverzekering.

Villa Allagonda is naast de Andreas kerk en de vuurtoren het enige gebouw dat na WOII nog overeind stond, dit omdat de nazi's het gebruikte als uitkijkpunt. Later werd het de villa van een theeplanter die heel rijk was geworden in Nederlands Indië.

Paal 14 → SandCbar (20 minuten)

Wij vervolgen de route in zuidelijke richting over het strand. LET OP: dit is een lange strandwandeling van ongeveer 20 min. Na 9 strandtenten en 1 surfclub bereik je SandCbar (Afrit 43. Dit is de tweede stop van de wandeling. SandCbar is te herkennen aan de witte vlaggen.

Voor de podcast-luisteraars: zet deel 2 van de podcast nu aan voor tijdens deze strandwandeling.

Laat bij SandCbar jouw unieke kortingscode zien en geniet van het tweede gerechtje van de wandeling. Eet smakelijk!

De slag om de schelpen

Een andere leuke anekdote is die van Keizer Caligula die regeerde van 37 tot 41. In die tijd was het een trend om mascara van loodwit te dragen. Alle soldaten waren dus volledig opgemaakt. Keizer Caligula organiseerde een veldtocht die eindigde in Katwijk, met als doel om hier een krijgsoefening uit voeren om uiteindelijk het VK te veroveren, tegenwoordig staat deze veldtocht beter bekend als de slag met de schelpen.

Wat een gekke naam zal je misschien denken? Nou dit is waarom! Eenmaal in Katwijk aangekomen droeg de Keizer zijn soldaten niet op om te gaan oefenen voor de verovering, nee, ze moesten ALLE schelpen op het strand van Katwijk gaan verzamelen. Na het verzamelen keerde zij gewoon weer huiswaarts, compleet nutteloos dus. Waarom ze dit deden was lange tijd onduidelijk, later is gebleken dat zij vermoedelijk compleet krankzinnig waren geworden door loodvergiftiging, door de mascara die zij droegen.

Visserij en de vuurtoren

Wie Katwijk zegt, zegt visserij, maar in de middeleeuwen bestond Katwijk aan Zee nog slechts uit enkele hutjes voor de vissers. Na 1300 veranderde dit, begon het plaatsje te groeien en werd ze al snel bekend om de visserij. Dit begon ooit met de welbekende visserspinck en later werd dit de bomschuit, dit waren lage platte boten die je met paarden op het strand trok. Nog wat later ging dit over op loggers, deze snelle schepen bleken meer geschikt voor de haringvisserij dan de bomschuiten. Het nadeel van deze loggers was dat het kielschepen waren, vanwege de kiel konden ze niet meer op het strand getrokken worden. Een haven werd dus noodzakelijk. Deze haven is er, ondanks veel lobbypogingen, uiteindelijk nooit gekomen en de vloot van Katwijk verplaatste zich voornamelijk naar IJmuiden. Gedurende de periode van 1930 tot 1975 zou Katwijk zich ontwikkelen tot een van de belangrijkste Nederlandse vissersplaatsen, dit, terwijl ze niet eens over een haven beschikte. Voor het transport van de lading van en naar het Prinshendrik-kanaal in Katwijk werden binnenschuiten ingezet.

Dat de vloot nooit in Katwijk is gaan liggen blijft waarschijnlijk voor altijd een pijnpunt van de Katwijkers. Zelfs een paar jaar geleden, en wel tijdens de bouw van de parkeerplaats onder de duinen, is nog een laatste keer gelobbyd voor een haven. Maar ook deze poging mocht uiteindelijk niet baten.

De parkeerplaats zelf daarentegen is wel iets waar de Katwijkers trots op mogen zijn. Deze heeft namelijk: de World Architecture News Infrastructure Award gewonnen in 2016. De Jury was laaiend enthousiast over de parkeergarage die tegelijkertijd ook een dijk is.

Engelandvaarders in koelcellen in het visruim

Tijdens de tweede wereldoorlog werd alle visserij in Katwijk door de Nazi's stil gelegd. Vissen was aan het begin van de oorlog verboden omdat ze bang waren dat Katwijkers via het water aan de Duitsers zouden ontsnappen. Echter, na een tijdje begonnen de voedselvoorraden op te raken en werd het vissen onder streng toezicht van de Nazi's weer toegestaan. Op elke schip werden twee Duitse soldaten gezet die de vissers in de gaten moesten houden. Toch werd de vrees van de Nazi's vaak werkelijkheid en verdwenen er veel Katwijkse vissersboten richting Engeland.

Niet alleen omdat ze gekaapt werden, maar ook omdat de Duitse soldaten door de bemanning overmeesterd werden of omdat de Duitse soldaten zelf ook helemaal niet wilde vechten voor de nazi's en dit als een mooie ontsnapping zagen.

Uit onze bronnen is gebleken dat er in 1941 in totaal 11 vluchtpogingen zijn geweest door Engelandvaarders vanuit Katwijk. In de jaren daarna daalde het aantal ontsnappingen flink, vermoedelijk door de aanleg van de Atlanticwall. Hierdoor was ongezien het strand opgaan vrijwel onmogelijk geworden en mensen kozen dan ook vaker ontsnappingsroutes bijvoorbeeld via het land.

In 1942 werden 3 boten gekaapt waarvan de KW134 de bekendste is. Op 6 april 1942 zou de boot rond 5 uur in de middag onder leiding van Schipper Dirk van Duyn vertrekken. Dirk had een vergunning om niet verder dan 55 tot 65 kilometer uit de kust zijn netten uit te gooien en moest de volgende ochtend om 9 uur stipt zich weer melden. De organisator van de kaping was de 30 jarige Elly Nauta-Moret die samen met haar vader J. Moret en man Felix Nauta betrokken was bij een Leidse spionagegroep.

Haar vader was een jaar eerder al gearresteerd en Elly en Felix vreesde hetzelfde lot. Naast het echtpaar bestond de groep nog 6 andere mannen.

Allen wilden graag mee in verband met hun verzetsactiviteiten. Jacob Bakker was oorspronkelijk stuurman op de grote vaart en zou na de kaping het schip naar Engeland varen.

Een dag voor de kaping kreeg de groep met vervalste papieren van zogenaamde bunkerarbeiders toegang tot het gebied rond IJmuiden, waar KW-134 zich bevond. Een bevriende politieagent smokkelde de verstekelingen 1 voor 1 de haven binnen.

De avond voor vertrek kwamen de Duitse soldaten nog een laatste maal het schip checken. De verstekelingen, die allen verstopt zaten in koelcellen in het visruim, werden gelukkig niet ontdekt. Na 3 uur varen verschenen de gewapende kapers plotseling aan dek. Ze dwongen de elfkoppige bemanning het vissen af te kappen en koers te zetten naar Engeland. De kaping was niet echt spectaculair, want de bemanning bood totaal geen weerstand. Zij waren blij dat ze aan het naziregime ontsnapt waren. Achteraf werd duidelijk dat de KW-134 dwars door een mijnenveld was gevaren, de achtergebleven familie was dus in de veronderstelling dat het schip op zee was vergaan. Dat deze Engelandvaarders de tocht hebben overleefd mag dus een wonder heten. Uiteindelijk zijn alle bemanningsleden tot het eind van de oorlog vanuit Fleetwood blijven vissen en zijn daarna weer teruggekeerd naar Katwijk.

De bleekneusjes uit Leiden

In de 19e en 20e eeuw was in de ons omringende landen het al geruime tijd gebruikelijk om in zeewater te baden. Er werd namelijk een geneeskrachtige werking aan toegeschreven. Het zou goed zijn tegen huidziektes, reuma, jicht, zenuwziektes, migraine en onvruchtbaarheid. Er kwam dus een grote stroom bezoekers elk weekend naar Katwijk om zich te baden in het helende zeewater. Aan het begin was dit alleen nog voor de welgestelde burgerij, later is dit door de komst van de stoomtram, voor de gehele bevolking mogelijk geworden.

In 1845 werd, op aandringen van gemeente-arts Polijn, een speciaal badhuis opgeleverd waar men koude en warme baden kon nemen. Ook op het strand zelf kon je jezelf baden en wel met behulp van badkoetsjes. De koetsjes werden met badgast en al door paarden in zee gereden. Eenmaal in zee bleef je zo'n 40 minuten baden. Ook al bedekte de badkleding van toen bijna het gehele lichaam, toch werden de badgasten afgeschermd door een zeil tegen ongewenste blikken, ook wel een fatsoenskap genoemd. Voor 25 cent kon je gebruik maken van een zeebad in een badkoetsje.

Tuberculose, beter bekend als de tering, was in die tijd ook een groot probleem. Het was een zeer besmettelijke volksziekte, die vooral slachtoffers maakte onder de sociaal zwakkere bewoners van de grote steden zoals Leiden. Besmette personen, ook wel teringleiers genoemd, werden in sanatoria in de bossen, op de heide en aan de kust verpleegd in de hoop dat dit hen zou genezen.

In 1906 gaf de gemeente Katwijk toestemming om een groot zeehospitium te laten bouwen. In dit hospitium was plaats voor 100 patiënten. De grote groei van het aantal patiënten na de oorlog maakte uitbreiding met barakken noodzakelijk. Een aantal jaar later werd in de Katwijkse duinen ook het herstellingsoord 'De Leidsche Buitenschool' gevestigd. De bleekneusjes uit Leiden, zoals kinderen uit slechte sociale omstandigheden genoemd werden, werden hier opgevangen en kregen hier onderwijs omdat zij besmet waren met tuberculose. Vanaf het hospitium werd een tunneltje door het duin gegraven naar het strand. De ernstig zieke patiënten konden dan op hun bedden via het tunneltje naar de zee gereden worden.

In de WO II werd dit ook een populaire ontsnappingsplek voor Engelandvaarders, ze probeerde hier, door middel van zelf gefabriceerde gammele vouwkano's, aan het naziregime te ontsnappen op weg naar het vrije westen.

Zonder enige ervaring en met gevaar voor de Kriefmarine, de Luftwaffe en de zware zeegang, begonnen, voor zover bekend, 33 heldhaftige Katwijkers hier aan hun ontsnappingspoging. 7 hebben het uiteindelijk met de dood moeten bekopen. Deze mogelijkheid verdween toen de Duitsers de Katwijkse kust lieten versterken door de bouw van de Atlanticwall.

SandCbar → Vuurtoren (20 minuten)

Hopelijk heb je genoten van het tweede gerechtje van de wandeling! Ga nu via afrit 43 weer de boulevard op. Loop de boulevard in noordelijke richting af en ga met de bocht mee naar links. Vanaf hier kan je de Soufitempel bewonderen. Loop de Sportweg af en sla dus niet de duinen in. De Sportweg buigt aan het einde naar links, langs Quickboys, loop dit ook helemaal af tot je bij de rotonde bent aankomt. Sla hier linksaf de Drieplassenweg in. Loop deze af en sla voor slagerij Vooys de weg in naar links. Loop door tot je bij de vuurtoren aangekomen bent.

Voor de podcast luisteraars: zet deel 3 van de podcast aan voor bovenstaande wandeling.

Het hele duin vol met goud

1 van de meest bijzondere gebouwen van Katwijk ligt ten zuiden van de boulevard in de Duinen. Dit is de soefitempel van Khan. Er zijn slechts 2 van dit soort tempels over de hele wereld. Toch is Katwijk wel een opvallende plek om een soefitempel te bouwen zou je zeggen. Dit heeft alles te maken met de Indiase muzikant en mysticus Kazrat Inayat Khan. Hij kwam naar Katwijk om de mediteren in de duinen en kreeg toen plots, precies op de plek van de tempel een visioen. Om die reden heeft hij hier toen een tempel laten bouwen.

De eerste keer dat de tempel gebouwd werd, waren er verkeerde materialen gebruikt, waardoor bij de minste of geringste wind, de hele duinen vol lagen met stukjes goud. van het dak van de koepel.

Sociale gemeenschap

Katwijk is een zeer sociaal dorp met een eigen karakter en een sterke onderlinge verbondenheid. Ook voetbal staat hier zeer hoog in het vaandel en op elke Katwijkse kinderkamer heeft ooit wel een poster van Dirk Kuyt gehangen. Na 20 jaar kwam hij in 2018 zelfs terug naar Quick Boys om hier weer te gaan spelen.

Kunstenaarskolonie

In de wijken vlakbij voetbalvereniging Quickboys hebben bijna alle straatnamen een naam die refereert aan een bekende schilder of kunstenaar. In de 19e eeuw trokken namelijk veel kunstschilders naar dorpen zoals Katwijk omdat deze nog niet door de moderne tijd zouden zijn aangetast. Niet alleen de zee, het strand en de duinen waren vaak onderwerp van hun schilderijen, ook de bewoners en hun kledendracht werden vaak vastgelegd. Ook het licht aan de kust intrigeerde de schilders enorm. Er ontstond uiteindelijk een ware kunstenaarskolonie.

Vuurtoren → Grand café de Koningin (15 minuten)

Sla bij de vuurtoren rechtsaf de boulevard op en loop deze in noordelijke richting af. Neem de 5de afslag aan je rechterhand de Koningin Wilhelminastraat in (200 meter na Hotel Noordzee). Loop nu verder totdat je aan je linkerhand Grand café de Koningin (naast de tatoeage shop) ziet, dit is de derde horecagelegenheid.

Laat bij Grand café de Koningin jouw unieke kortingscode zien en geniet van het derde en laatste gerechtje van de wandeling. Eetsmakelijk!

Voor de podcast luisteraars: zet deel 4 van de podcast aan voor bovenstaande wandeling.

De vierboet

De vuurbaak van Katwijk, ook wel de vierboet genoemd, is na de vuurtoren van Terschelling de oudste vuurtoren van Nederland. De vuurtoren werd in de 17e eeuw als eerst gebouwd van hout. Toen bleek dat hout en vuur niet echt een geschikte combinatie waren is met overgegaan op steen. Een leuke anekdote die vermoedelijk elke Katwijker wel eens gehoord heeft is dat zij niet door de ooievaar werden gebracht, maar dat zij uit de vierboet kwamen. De vuurtoren is al enige tijd niet meer in gebruik. In 1912 brandde hij voor het laatst. De vuurtoren is zeker een bezoekje waard, buiten coronatijd kan je elke zaterdag de vuurtoren voor slechts 1 euro bezoeken.

De boulevard en zijn wederopbouw

Tegenwoordig is Katwijk een zeer bekende badplaats die draait op toerisme, met een boulevard vol met kleine hotels, pensions, restaurants en woningen. De groei van het toerisme begon aan het begin van de 20e eeuw en voor de tweede wereldoorlog draaide Katwijk volledig op visserij en toerisme, met een mooie boulevard en daarachter allemaal smalle straatjes en sobere vissershuisjes. Maar de oorlog maakte hier een abrupt einde aan. Tijdens de Duitse bezetting werd de kustbebouwing namelijk vrijwel volledig gesloopt. Zo'n 500 woningen, scholen en andere gebouwen moesten wijken voor de bouw van de Atlanticwall. Zoals al eerder aangegeven bleven er slechts 3 gebouwen gespaard: De Oude kerk, Villa Allagonda en de Vuurtoren.

Na de oorlog bouwde de gemeente aan de hand van een wederopbouwplan de Boulevard en achterliggende straten weer op. De wederopbouw bood de kans om het karakter van het ooit zo authentieke en karakteristieke vissersdorpje in ere te herstellen. Als je zijstraatjes van de boulevard bekijkt, kan je dit nog goed zien. Katwijk stond voor de oorlog bekend om zijn grote verscheidenheid in stijlen en materialen. Dit werd bij de wederopbouw dan ook zeer gestimuleerd. Kijk maar eens goed over de boulevard en herken de verscheidenheid in verschillende gevelindelingen, de keuze voor balkons of veranda's, wel of geen erker en diverse soorten en kleuren bakstenen. Deze bouw was zo bijzonder dat architecten van over de hele wereld naar Katwijk zijn gekomen om dit te bewonderen.

De Andreas kerk

Deze kerk was oorspronkelijk gesitueerd in het midden van het dorp. Echter, door de sint Elisabethsvloed, een watersnoodramp in de 15e eeuw, is een heel deel van Katwijk weggespoeld, en ligt de kerk nu aan de boulevard. Nu is de kerk echt het icoon van het dorp maar dat is niet altijd zo geweest. De kerk is namelijk tot 2 keer toe met voortbestaan bedreigd. De eerste keer vond plaats in de 19e eeuw. Architect Hendrik Jesse, bekend van het ontwerpen van het Katwijks museum en *Ons Princesje*, was opgedragen een ontwerp voor de nieuwe kerk te maken, omdat Katwijk zo sterk aan het groeien was dat de oude kerk te klein zou zijn.

De oude kerk werd volledig gestript en verpacht aan reders. Zij gebruikten de kerk uiteindelijk als een soort visschuur voor de netten. In de kerk zie je op de balken nog altijd kleine krasjes, gemaakt door de nettenboetsters, om bij te houden hoeveel netten zij gemaakt hadden. Ook het pleisterwerk van de kerk is ooit helemaal groen uitgeslagen door al het zout van de visnetten. Toen een paar jaar later er een rijke familie de kerk wilde kopen om er een katholieke kerk van te maken, wist de gemeenschap niet hoe snel ze de kerk weer om moesten bouwen tot protestantse kerk.

De tweede keer dat de kerk met voortbestaan is bedreigd was in de tweede wereldoorlog. Voor de bouw van de Atlanticwall zou de kerk eigenlijk ook platgegooid moeten worden, maar 2 Katwijkse aannemers wisten hier slim een stokje voor te steken door de toren er wel af te halen, maar even te wachten met de rest. Uiteindelijk was er toen geen tijd meer om de kerk ook af te breken en is hij dus voor een tweede keer gered.

Voor de kerk staat ook een beeld voor de omgekomen vissers in de oorlogsjaren. Dit beeld is hier door prinses Juliana geplaatst als bedankje omdat zij tijdens haar studiejaren 2 jaar in Katwijk gewoond heeft. Niet alleen Juliana komt graag in Katwijk, een vroege vogel die graag een strandwandeling maakt, heeft de mogelijkheid een glimp op te vangen van Beatrix te paard. Zij rijdt hier namelijk elk weekend rond een uurtje of half 7 's ochtends richting Noordwijk of andersom. Je moet wel even goed kijken hoe de wind staat, want ze rijdt alleen met de wind mee.

Grand café de Koningin → Parkeerplaats de Noordduinen (15 minuten)

Hopelijk heb je genoten van het derde gerechtigte van de wandeling! Vervolg de route door verder te lopen op de Koningin Wilhelminastraat. Neem hier de eerste afslag de Sluisweg in (voor de Coöp) en loop deze helemaal uit tot aan de rotonde. Ga bij de rotonde rechtdoor over het uitwateringskanaal (langs het Boezemgemaal). Sla hier de 2de afslag naar links in de Noordduinseweg in.

Voor de podcast luisteraars: zet deel 5 van de podcast aan voor de wandeling.

De groentjes uit Leiden

De tramstraat was vroeger, zoals de naam al verklapt de straat waar het spoor voor de tram gelegen was. Lange tijd waren was paard en wagen het snelste vervoersmiddel van en naar Leiden, maar door de komst van de Blauwe tram veranderde dit. Goederenwagens maakte ook transport van vis en bollen mogelijk naar Leiden, waardoor de economie van Katwijk een flinke boost kreeg.

Een bijzondere anekdote over de blauwe tram ging over de groentjes uit Leiden. Want niet alleen dagjesmensen kregen door de tram de mogelijkheid om gemakkelijk van en naar Katwijk te reizen.

Ook de groentjes uit Leiden, zoals de aspirant leden van studentenvereniging Minerva ook wel genoemd werden, kwamen met behulp van de tram naar Katwijk, om hier een beetje afgeschermd hun ontgroeningsactiviteiten te kunnen voortzetten. Zij werden op het strand tot aan hun nek volledig ingegraven en moesten hier hele dagen ingegraven zitten. Om te zorgen dat Katwijkers niet gingen zeuren over de bijzondere gang van zaken, namen de ouderejaars bakken vol met snoepgoed mee voor de Katwijkse kinderen, letterlijk en figuurlijk een zoethoudertje dus.

Het koning Willem-Alexander gemaal

Een ander en zeer bekend punt in Katwijk is het Koning Willem-Alexander gemaal. Dit stuwmeer is ooit gebouwd om meer invloed te krijgen op het waterpeil in het binnenland. Gebouwd door Lodewijk Napoleon.

De wandeling loopt bijna ten einde. We hopen dat je genoten hebt. Horeca Katwijk wil je in ieder geval ontzettend bedanken voor je support in deze moeilijke tijd! Mocht je leuke foto's hebben gemaakt vergeet ons en de restaurants dan vooral niet te taggen. Er komen vanuit Dinnerwalks nog veel meer leuke culinaire wandelingen aan. Vergeet ons dus vooral niet te volgen op social media, want zo blijf je op de hoogte van de laatste ontwikkelingen! Geniet, beweeg en support jouw lokale horeca! Liefs, Dinnerwalks.

Als laatste willen wij het VVV-kantoor en specifiek Josine ontzettend bedanken voor haar bijdrage aan onze podcast en wandeling. Ga ook een keer bij hun langs voor andere leuke wandelingen en activiteiten.